

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžr/59/2014
Identifikačné číslo spisu:	6012200806
Dátum vydania rozhodnutia:	17.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6012200806.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1. Ing. B., J. XXX/X, XXX XX B., 2. Mgr. E., T. XXX/X, XXX XX B., 4. X., M. XXX, XXX XX B., 5. V., M. XXX, XXX XX B., 7. W., M. XX, XXX XX B., 8. G., M. XX, XXX XX B., 9. MVDr. W., O. 4, XXX XX E., 12. X., N. X, XXX XX B., 13. W., X. XX/XX, XXX XX B., 16. W., M. 33, XXX XX. B., 17. W., M. XX, XXX XX B., 19. B., E. XXX/XX, XXX XX B., 20. V., L. XX, XXX XX B., 21. G., M. XX, XXX XX B., 25. W., X. XXX/X, XXX XX B., 26. W., I. XXX/XX, XXX XX B., 31. Ing. Y., H. XX, XXX XX W., 32. Mgr. N., Z. XXXX/XX, XXX XX Z. 33. Ing. B., J. XXXX/XB, XXX XX H., 34. Prof. PhDr. E., CSc., Z. XX, XXX XX Z., 35. Z., E. XX, XXX XX B., 36. W., XX. V. XXX, XXX XX B., 37. W., E. XX, XXX XX B., 38. Ing. V., X. W. XXX/XX, XXX XX B., 41. G., B. XXX/XX, XXX XX B., 43. Ing. V., Z. X, XXX XX Z., 44. K. O. XX, XXX XX Y., 45. Ing. W., M. XXX/XX, XXX XX B., 48. W., F. X, XXX XX Y., 51. Ing. W., B. X, XXX XX Z., 52. Ing. W. XXX XX L. XX, 53. W. H. XXX/X, E., 54. MUDr. S. G. XX, XXX XX B., 55. R., K. X, XXX XX Y., 56. Ing. W. F. XX, XXX XX Y., 57. S. L. III/1, XXX XX Y., 58. G. I. XX, XXX XX Y., 59. Ing. R., O. X, XXX XX K., 61. W., M. XXX/XX, XXX XX B., 62. Ing. V., M. XX, XXX XX B., 63. E. Z. X, XXX XX I., 64. W., B. X, XXX XX B., 65. JUDr. E., N. XX, XXX XX N., 66. Ing. X. N. XX, XXX XX N., 67. Ing. R., L. III/X, XXX XX Y. a 68. V. M. XXX, XXX XX K., žalobcovia označení v poradí v 1. - 68. rade právne zastúpení JUDr. Annou Poničanovou, advokátkou so sídlom Merovská ul. 274, 962 71 Dudince, proti žalovanému Okresný úrad Poltár, Železničná 5, 987 01 Poltár, za účasti: W., trvale bytom X. XX/XX, XXX XX B., právne zastúpenej JUDr. Erikou Mochnackou, advokátkou so sídlom T. G. Masaryka 14/A, 984 01 Lučenec, o preskúmanie záznamu Z - 572/2012 na LV XXXX katastrálne územie Poltár, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/85/2012-736 zo dňa 30.01.2014 v spojení s opravným uznesením č. k. 24S/85/2012-751 zo dňa 25.03.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/85/2012-736 zo dňa 30. januára 2014 v spojení s opravným uznesením č. k. 24S/85/2012-751 zo dňa 25. marca 2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodujúci na základe žaloby podanej dňa 17.08.2012 postupom podľa § 250j ods. 3 O. s. p. zrušil napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy, Opatrenie Správy katastra Poltár Z - 572/2012 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň ho zaviazal na náhradu trov konania žalobcu (zrejme žalobcov v 1. - 68. rade, vzhľadom na spoločné právne zastúpenie) pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia 4324,91 € a súdneho poplatku 66 €, spolu 4390,57 € a uložil zaplatiť ich na účet právnej zástupkyne žalobcov do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že dôvodom zrušenia napadnutého rozhodnutia bolo nepredloženie správneho spisu. Zároveň Krajský súd v Banskej Bystrici poukázal na právnu úpravu vykonávania záznamu obsiahnutú v zákone č. 162/1995 Z. z. a uviedol, že v prípade, že nie sú splnené podmienky, za ktorých zákon umožňuje správnomu orgánu vykonať záznam, nie je možné, aby bol vykonaný. Procesne úspešným žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania na základe jej vyčíslenia spoločnou právnu zástupkyňou. Nedostatky písomného vyhotovenia rozsudku hlavne týkajúce sa sídla právnej zástupkyne žalobcov boli odstránené vydaním opravného uznesenia zo dňa 25.03.2014. Písomné vyhotovenie rozsudku obsahovalo poučenie o nemožnosti podať opravný prostriedok.

Proti rozsudku podal včas odvolanie žalovaný a žiadal jeho zrušenie z dôvodov v zmysle § 205 ods. 2 písm. a/, b/, c/, d/, e/, f/ O.s.p., pričom odvolacie dôvody poukazovali na nesprávnosť poučenia o možnosti podať opravný prostriedok, nakoľko mal byť riadne poučený o možnosti podať odvolanie voči rozhodnutiu o trovách konania v lehote 15 dní, ako samostatnému výroku rozsudku. Rozhodnutie o trovách konania považuje za nezákonné aj vzhľadom na to, že vychádza z procesného úspechu žalobcov, pričom dôvodom zrušenia napadnutého rozhodnutia bolo nepredloženie administratívneho spisu, čo je v rozpore so samotným uvedením jeho predloženia v odôvodnení rozsudku ako aj s objektívnou skutočnosťou, že administratívny spis je prílohou súdneho spisu 24S/85/2012. Poukázal na obsah vyhlášky č. 22/2010 Z. z. Spravovací poriadok pre katastrálne úrady a správy katastra, v zmysle ktorého v prípade podania zapisovaného do registra Z sa spisový obal nemusí zakladať, príslušná verejná listina sa po zápise do katastra nehnuteľností zakladá len do zbierky listín. Výtkol krajskému súdu, že v prípade ak by aj nepovažoval administratívny spis za predložený, nevyužil možnosť uložiť na vynútenie splnenia tejto povinnosti pokutu v zmysle § 250d O.s.p.. Namietal, že bola duplicitne priznaná aj náhrada trov konania za právne zastúpenie pôvodne označenej žalobkyne 10., ktorá v čase vydania rozsudku už nebola účastníčkou konania, čiže súd síce rozhodoval o nároku 46. žalobcov, ale trovy právneho zastúpenia boli priznané za zastupovanie 47. žalobcov, v konaní nebolo zohľadnené, že viacerí tvrdení žalobcovia súdu oznámili, že si neprajú byť účastníkmi konania. Vzhľadom na popísané okolnosti spochybnil obsah a pravosť viacerých aj neskôr predložených plnomocenstiev a vyslovil názor, že v danej veci mal krajský súd na rozhodovanie o trovách aplikovať ust. § 250k ods. 1 veta posledná o nepriznaní náhrady trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Zároveň namietal odňatie možnosti konať pred súdom v súvislosti s nedoručovaním uznesení vo veci zastavovania konaní ohľadne jednotlivých žalobcov, ako aj v súvislosti s nepredvolaním na pojednávania nariadené na termíny 07.06.2013 a 17.01.2013 (predvolania boli doručované inému správnomu orgánu), pričom nariadené termíny pojednávania boli zmenené rovnako bez jeho upovedomenia. Výtkol procesný postup krajského súdu, keď po zrušení dvoch nariadených pojednávanií, na ktorých mal mať žalovaný možnosť brániť svoje práva, bol vyhlásený rozsudok bez nariadenia pojednávania. Považuje za nelogické, ak súd bez predloženia administratívneho spisu nariadil dve pojednávania a až následne rozhodol bez meritórneho prejednávania veci. Za pochybenie považuje aj to, že súd konal ako s účastníkom so žalobcom v 4. rade, X., napriek tomu, že z obsahu spisu mal vedomosť o jeho úmrtí dňa 19.11.2012. Namietal, že krajský súd pochybil aj v tom, že nerešpektoval ust. § 31 ods. 8 zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách a nekonal na strane žalobcov s výborom pozemkového spoločenstva, ktorého zaregistrovanie bolo súdu oznámené dňa 29.01.2014 (č.l. 656 súdneho spisu).

Namietal aj zmeškanie lehoty na podanie žaloby v zmysle § 250v O.s.p. (konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy), nakoľko predloženým listom datovaným dňa 16.05.2012 a doručeným dňa 15.06.2012 viacerí žalobcovia oznámili orgánu katastra, že sa cítia byť vlastníkmí dotknutej nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX v k.ú. Poltár a žiadajú nevykonanie záznamovej listiny Z - 572/2012, z čoho je zrejmé, že žaloba proti nezákonnému zásahu podaná dňa 17.08.2012 bola podaná po uplynutí zákonnej 30-dňovej lehoty. Navyše list v tejto veci, datovaný dňa 16.05.2012 bol žalovanému doručovaný pod hlavičkou Pozemkového spoločenstva Urbariát, o tvrdenom nezákonnom zásahu sa teda členovia Pozemkového spoločenstva dozvedeli najneskôr z odpovede Správy katastra Poltár zo dňa 11.07.2012.

Poukázal na konkrétne nedostatky jednotlivých plných mocí, udelených pôvodnému právnomu zástupcovi LAWS, s.r.o., a následky tejto skutočnosti na posudzovanie dodržania lehoty na podanie žaloby. V súvislosti s tvrdenou aktívnou legitímáciou žalobcov poukázal na zásadný význam o výsledku konania vedeného na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 6C/199/2012, kde je riešená otázka nadobudnutia vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti, v súvislosti s čím je prerušené konanie o návrhu na vklad č. V 545/12, pričom kupujúci (ktorý nadobudol nehnuteľnosť od vlastníčky, ktorej vlastníctvo vzniklo na základe sporného záznamu) ako účastník konania o návrhu na vklad by podľa jeho názoru mal byť aj účastníkom konania 24S/85/2012.

Právna zástupkyňa žalobcov vo svojom vyjadrení k odvolaniu spochybnila dôvodnosť námietok týkajúcich sa včasnosti podania žaloby jednotlivými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, ich aktívnej legitímácie, postupu pri udeľovaní plných mocí a stotožnila sa s postupom krajského súdu ohľadne poučenia o nemožnosti podať odvolanie voči napadnutému rozsudku ani v časti trov konania.

Právna zástupkyňa príbratjej účastníčky sa stotožnila s odvolacími dôvodmi ohľadne priznania a výšky náhrady trov konania, rovnako aj s výhradami voči účelnosti a zákonnosti postupu súdu v konaní, ohľadne výroku vo veci samej považuje za rozhodujúce neprípustnosť odvolania voči rozsudku vydanému v zmysle § 250j ods. 3 O.s.p..

V priebehu odvolacieho konania žalobca 1. Ing. B. zaslal súdu odvolanie plnej moci udelenej dňa 28.07.2012 spoločnosti LAWS, s.r.o., Bratislava (pôvodný právny zástupca), ako aj späťvzatie návrhu na začatie konania vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 24S/85/2012 a žiadal, aby bolo konanie voči nemu zastavené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 O.s.p. v spojení s § 246c ods.1 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že sú preukázané dôvody na zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Napadnuté rozhodnutie bolo vydané v konaní, v ktorom sa navrhovatelia, ako spoluvlastníci (z titulu členstva v pozemkovom spoločenstve bez právnej subjektivity, ktorému boli nehnuteľnosti pridelené) spoločnou žalobou podanou 17.08.2012 domáhali, aby súd zrušil rozhodnutie Katastrálneho úradu v Banskej Bystrici, Správy katastra Poltár Z - 572/2012-222/2012, ktorým došlo na základe čestných prehlásení k zápisu vlastníckeho práva W. v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 1/20, W. v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 10/20 a V. v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 9/20, k pozemkom, parcelám registra E č. 1211/1, 1211/18-19, 1214/1-3, 1265/5 zapísaným na LV č. XXXX v k. ú. Poltár a vec vrátil správnomu orgánu na ďalšie konanie. Krajský súd pribral do konania postupom v zmysle § 250 ods. 1 O.s.p. W. aj medzičasom zomrelých účastníkov správneho konania W. a V.. W. následne previedla svoj podiel na spoločnosť KOKAVA s.r.o., prevod je predmetom samostatného vkladového konania vedeného na príslušnom katastrálnom orgáne pod č. V 545/12.

Žalobcovia v 1. až 71. rade pôvodne v žalobe doručenej 17.08.2012 správne označili ako žalovaného

Katastrálny úrad v Banskej Bystrici, ktorý na výzvu súdu zo dňa 04.09.2012 na predloženie žurnalizovaného spisu správneho orgánu spolu so spisom prvého stupňa predložil ako administratívny spis spisový obal Z 572/12 (obsahujúci žiadosť W. zo dňa 03.05.2012 o zápis vlastníckeho práva W., W. a V. ako podielových vlastníkov v uvedených podieloch na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v k. ú. Poltár, zapísaným na LV č. XXXX z titulu, že tieto osoby boli členmi Spolku bývalých urbarialistov, ktorí dostali lesy v roku 1941 z konfiškovaného majetku M. v Poltári. K žiadosti bolo pripojené čestné prehlásenie W. o uvedených skutočnostiach. Podľa potvrdenia Správy katastra Poltár uvedeného na predmetnej žiadosti, bola navrhovaná zmena zapísaná do katastra nehnuteľností dňa 19.06.2012 pod číslom zmeny 222/12.

Z týchto listín krajský súd vyvodil, že predmetný zápis by sa mohol dotknúť tak W. ako aj W. a V., preto uznesením zo dňa 16.05.2013 pribral tieto tri osoby do konania ako ďalších účastníkov podľa § 250 ods. 1 O.s.p.. Následne krajský súd skonštatoval, že rozhodnutie sa nemôže dotknúť W. a V., pretože títo pred vykonaním predmetnej poznámky zomreli a to W. 29.04.1986 a V. 02.08.1947 a dospel k záveru, že rozhodnutie o pribratí zomrelých osôb do konania za účastníkov konania nie je vykonateľným rozhodnutím, preto ďalej pokračoval v konaní len s účastníčkou W..

Po odstránení vád žaloby v označení žalovaného krajský súd výzvou zo dňa 16.05.2013 vyzval žalovaného, Správu katastra Poltár, na predloženie správneho spisu s tým, že predloženie v origináli zažurnalizovaných spisov týkajúcich sa tejto veci žiadal v lehote 15 dní od doručenia žiadosti. Žalovaný podaním doručeným súdu 31.05.2013 zaslal vyjadrenie k žalobe, ktorú považoval za návrh na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom verejnej správy, namietal predovšetkým oneskorené podanie návrhu, nedostatok aktívnej legitímácie žalobcov vzhľadom na nepreukázanie ich vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam a nepreukázanie vzniku právneho zastúpenia tvrdným právnym zástupcom. Ďalej predložil kópiu korešpondencie s URBARIÁTOM - pozemkové spoločenstvo Poltár ohľadne vyznačenia plomby Z 572/2012 na LV č. XXXX v k. ú. Poltár k nehnuteľnostiam zapísaného vlastníka Spolok Bývalých urbarialistov, ktorého sa 10. podpísaní členovia domnievajú byť právnymi nástupcami. Uviedli, že o žiadnej listine, na základe ktorej mala byť vykoná zmena Z 572/2012 nevedia a žiadali, aby zmena nebola vykonaná. K svojmu vyjadreniu pripojil fotokópie listín a originál listu vlastníctva č. XXXX, kópiu rozhodnutia vo veci vkladového konania na základe kúpnej zmluvy medzi W. a spoločnosťou KOKAVA s.r.o., kópiu určovacej žaloby zo dňa 13.08.2012, vedenej na Okresnom súde v Lučenci pod sp. zn. 4C/29/2012, ktorou sa navrhovatelia 1. - 71. (z titulu členstva v pozemkovom spoločenstve URBARIÁT - pozemkové spoločenstvo Poltár) domáhajú určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, k. ú. Poltár vo vlastníckom podiele prináležiacom W..

Vzhľadom na to, že zákonom č. 180/2013 Z. z. prešla od 01.10.2013 pôsobnosť pôvodne označeného žalovaného na Okresný úrad Poltár, súd bol zo zákona povinný konať na strane žalovaného s takto označeným orgánom verejnej správy.

Na prejednanie veci bolo krajským súdom nariadené pojednávanie na deň 17.01.2014 na 10:30 hod. (predvolanie bolo doručované právnej zástupkyňi žalobcov a Okresnému úradu Banská Bystrica), na základe žiadosti právnej zástupkyne žalobcov bol zmenený čas pojednávania na 12:00 hod. Oznámenie o zmene času pojednávania bolo znovu doručované právnej zástupkyňi žalobcov a Okresnému úradu Banská Bystrica.

Podaním doručeným krajskému súdu dňa 14.01.2014 oznámil Okresný úrad Banská Bystrica zákonný prechod kompetencie pôvodne žalovaného správneho orgánu na Okresný úrad Poltár. Následne (16.01.2014) bolo právnej zástupkyňi žalobcov a Okresnému úradu v Poltári oznámené zrušenie termínu pojednávania určeného na deň 17.01.2014. Dňa 22.01.2014 bolo na úradnej tabuli Krajského súdu v Banskej Bystrici zverejnené oznámenie o vyhlásení rozhodnutia vo veci dňa 30.01.2014 o 10:00 hod. Podaním zo dňa 28.01.2014 právna zástupkyňa žalobcov požiadala o nariadenie pojednávania vo veci aj vzhľadom na nové skutočnosti ako vznik právnej subjektivity pozemkového spoločenstva združujúceho žalobcov.

Krajský súd dňa 30.1.2014 vo veci vyhlásil rozsudok bez prejednávania veci na pojednávaní, pričom za rozhodujúcu skutočnosť a jediný dôvod na zrušenie rozhodnutia považoval to, že mu neboli predložené žiadne iné listiny ako žiadosť a čestné vyhlásenie, čiže správny orgán nepredložil originál žurnalizovaného správneho spisu.

Ako nedôvodnú vyhodnotil námietku, že v prípade konania o zázname sa jedná o rozhodnutie, resp. postup, ktorý nepodlieha súdnemu prieskumu. Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti postupu orgánu verejnej správy pri vykonaní záznamu pod č. Z - 572/2012, ktorým malo byť zapísané vlastnícke právo k pozemkom evidovaným na LV č. XXXX v k. ú. Poltár v prospech W., W. a V. s poukazom na § 34 ods. 1, § 36a, § 37 zákona č. 162/1995 Z. z. (katastrálny zákon). Aj keď záznam, vzhľadom na osobitnú úpravu v katastrálnom zákone, nebol vykonaný na základe formálne vydaného rozhodnutia, jedná sa o správny akt vydaný orgánom štátnej správy pri uplatňovaní jeho právomoci a nemožno poprieť, že vykonaním takéhoto záznamu o zápise vlastníckeho práva na liste vlastníctva v prospech iného ako pôvodného vlastníka, je teda opatrením štátneho orgánu, ktorým mohol zasiahnuť do práv iných osôb a logicky podlieha súdnemu prieskumu. Uviedol, že správny orgán nepredložil súdu v stanovenej lehote ani do vydania rozhodnutia správny spis. Na to, aby súd mohol preskúmať napadnuté rozhodnutie, je nevyhnutné poznať konanie, ktoré prebehlo pred správnym orgánom pred vydaním tohto rozhodnutia, čo zakladá dôvod na uloženie pokuty alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci správnemu orgánu na ďalšie konanie.

Vzhľadom na vyslovený dôvod zrušenia napadnutého rozhodnutia rozhodol krajský súd o náhrade trov konania žalobcov podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že zaviazal žalovaného, aby žalobcom nahradil ich trovy konania (vyúčtované v súhrnnej sume trov právneho zastúpenia 9632,25 € + 66 € náhrada zaplateného súdneho poplatku) v celkovej výške 4390,57 €, ktoré pozostávali zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 66 € a z trov právneho zastúpenia, ktoré považoval za dôvodne uplatnené vo výške 4324,50 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorému bola vec predložená na odvolacie konanie sa nestotožnil ani so správnosťou postupu, ani s opodstatnenosťou zrušenia rozhodnutia z dôvodu uvedeného krajským súdom.

Podľa § 250j ods. 3 veta prvá O.s.p.

Súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správnemu orgánu na ďalšie konanie, ak bolo rozhodnutie vydané na základe neúčinného právneho predpisu alebo rozhodnutie je nepreskúmateľné pre neúplnosť spisov správneho orgánu alebo z dôvodu, že spisy neboli predložené.

Podľa § 250j ods. 4 O.s.p.

Ustanovenie, podľa ktorého bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené, súd uvedie vo výroku rozsudku. Na posúdenie prípustnosti odvolania je rozhodujúci výrok rozsudku. Ak súd zruší rozhodnutie správneho orgánu, lehota na rozhodnutie správneho orgánu v ďalšom konaní začne plynúť až po doručení všetkých spisov správneho orgánu pripojených k prejednávanej veci.

Podľa § 250 ja ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku súdu podľa § 250j ods. 1, 2 a 6 je prípustné odvolanie.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky

Výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon)

Práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli zo zákona, rozhodnutím štátneho orgánu, príklepom licitátora na verejnej dražbe, vydržaním, prírastkom a spracovaním, práva k nehnuteľnostiam osvedčené notárom, ako aj práva k nehnuteľnostiam vyplývajúce z nájomných zmlúv, zo zmlúv o prevode správy majetku štátu alebo z iných skutočností svedčiacich o zverení správy majetku obce alebo správy majetku vyššieho územného celku sa do katastra zapisujú záznamom, a to na základe verejných listín a iných listín. Záznamom sa zapisuje i zmena poradia záložných práv z dohody záložných veriteľov o poradí ich záložných práv rozhodujúcim na ich uspokojenie.

Podľa § 14 vyhlášky č. 22/2010 Z. z. Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, ktorou sa vydáva Správový poriadok pre katastrálne úrady a správy katastra

(1) Spis tvorí súbor všetkých písomností, ktoré sa vzťahujú k tej istej veci, najmä podania a ich prílohy, zápisnice, záznamy, rozhodnutia a doručky rozhodnutí.

(2) Spis zakladá podateľňa po prijatí podania vypísaním spisového obalu a založením podania do spisového obalu.

(3) Podateľňa spis nezaloží podľa odseku 2, ak sa podanie týka už existujúceho spisu alebo ak sa v súvislosti s podaním spisový obal nezakladá.

Podľa § 15 ods.3 vyhlášky č. 22/2010 Z. z.

(1) Spisový obal je neoddeliteľnou súčasťou každého spisu, do ktorého sa zakladajú jednotlivé písomnosti v tej istej veci. Poškodený spisový obal sa nahradí novým a ponechá sa ako súčasť spisu.

(2) Na spisovom obale sa vedie priebežný zoznam podaní uložených v spise.

(3) Spisový obal sa spravidla nezakladá v súvislosti s podaniami, ktoré sa zapisujú do registrov Z, N, P, G1, G2, G4, G5, R a ktoré sa evidujú v knihe poskytovaných údajov z katastra.

Podľa § 31 ods. 8 zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách

Člen alebo členovia spoločenstva bez právnej subjektivity založeného podľa doterajších predpisov, ktoré bolo zapísané do registra podľa § 26 ods. 3 písm. a/, ktorí sú na jednej strane účastníkmi konania pred súdom alebo orgánom verejnej správy, ktorého predmetom je spoločná nehnuteľnosť, začatom do 30.04.2013, oznámia bez zbytočného odkladu orgánu, ktorý také konanie vedie, že za nich koná výbor. Na účel doručovania písomností v tomto konaní oznámia súdu alebo orgánu verejnej správy tiež adresy členov výboru. Ak má súd alebo orgán verejnej správy doručiť písomnosti účastníkom konania, postačí aby ich doručil členom výboru na ich adresy; to neplatí, ak účastník takého konania má v konaní niečo osobne vykonať. Členovia výboru, ktorým bola písomnosť súdu alebo orgánu verejnej správy doručená, sú povinní o ich obsahu informovať členov spoločenstva obvyklým spôsobom. V rozhodnutiach vydaných v konaniach podľa prvej vety postačí ako účastníka označiť názvom spoločenstvo a uviesť označenie členov výboru, ktorí v mene členov spoločenstva konajú.

Po oboznámení sa s obsahom predloženého súdneho a administratívneho spisu dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k týmto záverom: K pôvodne namietanej otázke preskúmateľnosti postupu pri vykonávaní záznamu v katastri nehnuteľností v zmysle úpravy § 34 a nasl. katastrálneho zákona treba uviesť, že vzhľadom na dôsledky vykonania záznamu práva k nehnuteľnosti na práva dotknutých osôb, sa jedná o postup, ktorý podlieha súdnemu prieskumu cestou žaloby v zmysle Druhej hlavy Piatej časti (§ 247 a nasl.) O.s.p.. Vzhľadom na túto skutočnosť sú irelevantné odvolacie námietky, poukazujúce na zmeškanie subjektívnej 30-dňovej lehoty jednotlivými žalobcami na podanie návrhu na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy v zmysle § 250v O.s.p.. Preskúmateľnosť postupu v konaní o zázname cestou žaloby podľa Druhej hlavy Piatej časti O.s.p. vylučuje jeho preskúmanie ako nezákonného zásahu.

Za zásadné pochybenie však považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky to, že k zrušeniu rozhodnutia došlo pre tvrdené nepredloženie správneho spisu, čo nezodpovedá skutočnosti, nakoľko na č.l. 305 súdneho spisu je založený originál spisového obalu Správy katastra Poltár, s originálmi dokladov, na

základe ktorých bol dňa 19.06.2012 vykonaný v príslušnej časti katastra nehnuteľností záznam pod číslom zmeny 222/12. Treba prisvedčiť žalovanému, že takýto spisový obal s obsahom bol vytvorený v súlade s úpravou § 14 a § 15 vyhl. č. 22/2010 Z. z. Spravovacieho poriadku pre katastrálne úrady a správy katastra. Ak mal krajský súd za to, že na rozhodovanie vo veci zákonnosti vykonaného záznamu je potrebné od žalovaného zabezpečiť ďalšie (verejne nedostupné) listiny, súvisiace s vykonaným záznamom, resp. dotknutými nehnuteľnosťami, bolo jeho povinnosťou si tieto od žalovaného konkrétne vyžiadať, prípadne aj následne vymáhať splnenie takto uloženej povinnosti cestou pokuty v zmysle § 250d ods. 1 O.s.p.. Za takýto postup nie je možné považovať obsah výzvy zo dňa 16.05.2013.

Dôvodnosť a správnosť takéhoto postupu je navyše spochybnená aj samotným postupom krajského súdu, ktorý na prejednanie veci najskôr nariadil pojednávanie na deň 07.06.2013, kedy predvolával aj pribratých účastníkov konania, neskôr ďalšie pojednávanie na deň 17.01.2014, ktorého začiatok na žiadosť strany žalobcov zmenil, neskôr termín zrušil a až neskôr oznámil vyhlásenie rozhodnutia bez prejednávania veci na pojednávaní, z čoho je zrejmé, že nemieni vec meritórne prejsť. Dôsledkom takéhoto nedôvodného postupu krajského súdu je strata možnosti podať proti rozsudku odvolanie, o čom boli účastníci správne poučení.

V prvom rade sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal otázkou procesnoprávnej viazanosti výkonom rozhodnutia súdu vo vzťahu k prípustnosti odvolania v zmysle § 250kj ods. 4 veta druhá O.s.p..

Za situácie, keď zo strany krajského súdu evidentne došlo k pochybeniu v súvislosti s vyhodnocovaním splnenia povinnosti predložiť administratívny spis, ako dôvodu na zrušenie rozhodnutia bol Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný skonštatovať, že tento dôvod pre zrušenie napadnutého rozhodnutia neexistoval, teda krajský súd zvolil procesný postup, pre ktorý nemal splnené procesné podmienky. Okolnosti prípadu je preto potrebné posudzovať v nadväznosti na požiadavku riadneho a spravodlivého procesu v zmysle § 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a neaplikovať ustanovenie o nemožnosti podať odvolanie, nakoľko by to viedlo k popretiu princípu spravodlivosti ako jedného zo základných princípov právneho štátu.

Takýmto spôsobom už judikoval Najvyšší súd Slovenskej republiky, napr. vo veci 6Sžf/82/2013, pričom odkázal na nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 36/2010 a III. ÚS 341/2007, ktoré sa zaoberali otázkou viazanosti súdu textom právneho predpisu pri výklade zákona. V ich zmysle je potrebné mať na zreteli, že : „Súd môže ba dokonca sa musí od doslovného znenia právneho textu odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (§ 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). V takýchto prípadoch sa musí zároveň vyvarovať svojvôli (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii“ (nález Ústavného súdu SR sp. zn. III ÚS 341/07 z 01.07.2008).

S použitím vyššie uvedeného hodnotového výkladu, ktorého dôsledky sú odlišné od pozitívnoprávneho výkladu, vedúceho k riziku možnosti zneužitia ustanovenia § 250j ods. 3 O.s.p., tým, že by bolo správnomu orgánu fakticky znemožnené brániť sa podaním odvolania, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky zistený stav vyhodnotil tak, že sú preukázané dôvody na zrušenie rozhodnutia v zmysle § 250ja ods. 3 O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., nakoľko účastníkovi konania sa postupom krajského súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Aj keď by sa mohlo javiť neúčelným zrušenie rozsudku o zrušení vykonaného záznamu, vydaného v evidentne skutkovo aj právne komplikovanej záležitosti, nemožno opomenúť, že so skonštatovaným procesným neúspechom žalovaného (aj keď založeným na neosvedčenom dôvode) sa automaticky spája súdom uložená povinnosť náhrady trov konania žalobcov v značnej výške. Žalovaný vo svojom odvolaní k tejto časti napadnutého rozsudku uviedol viaceré závažné skutočnosti, spochybňujúce správnosť výpočtu uplatnenej náhrady trov právneho zastúpenia aj v nadväznosti na počet právne zastúpených účastníkov, dôvody priznania náhrady časti vyúčtovaných trov právneho zastúpenia a možnú účelovosť

postupu pri vyúčtovávaní nároku na náhradu trov konania. Za daných okolností by sa mal krajský súd zaoberať požiadavkou žalovaného na aplikáciu ust. § 250k ods. 1 veta tretia O.s.p., ktorý v prípadoch hodných osobitného zreteľa umožňuje sčasti nepriznať náhradu trov konania. Je zrejmé, že žalovaný za takýto dôvod považuje skutočnosť vysokého počtu právne zastúpených žalobcov, pričom je evidentné, že v danej veci početnosť procesne legitimovaných žalobcov, ktorí podali žalobný návrh, nemá zásadný vplyv na rozhodnutie o najpodstatnejšej právnej otázke, ktorou je zákonnosť postupu orgánu verejnej správy pri vykonávaní napadnutého záznamu.

Nakoľko v tomto štádiu konania už je jednoznačne ustálený predmet konania - žalobný návrh podľa Druhej hlavy Piatej časti O.s.p., v konaní o ktorom bol súdu predložený požadovaný administratívny spis, bude povinnosťou krajského súdu znovu vo veci konať a rozhodnúť, pričom je potrebné sa v prvom rade vysporiadať s otázkou okruhu žalobcov (namietané nedostatky plných mocí, dôsledky späťvzatí a následne zastavení konania, úmrtie označeného žalobcu v 4. rade,...), ich aktívnou legitimáciou (aj vzhľadom na závažné námietky uvedené v písomnom vyjadrení žalovaného zo dňa 31.05.2013), včasnosťou podania žaloby, dôsledkov zmien situácie členov pozemkového spoločenstva, ktoré nastali pred vydaním napadnutého rozsudku a vyplývajú zo zaregistrovania pozemkového spoločenstva v nadväznosti na ust. § 31 ods. 8 zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že ak do súdneho konania boli postupom podľa § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. ako osoby dotknuté vykonaním napadnutého záznamu pribratí traja účastníci správneho konania (V., W., W.), treba vyhodnotiť aj právne následky úmrtia V. a W. na právne nástupníctvo v súdnom konaní, ktoré je previazané s nástupníctvom do majetkových práv k nehnuteľnosti, ktorej sa napadnutý záznam týka. Rovnako je povinnosťou krajského súdu zväžiť dôvodnosť a vhodnosť zapožičania vecne súvisiacich katastrálnych a súdnych spisov, pokiaľ ich bude považovať za potrebné na zistenie skutočností podstatných pre rozhodnutie vo veci samej.

V novom konaní sa krajský súd vysporiada aj so späťvzatím návrhu žalobcu 1. Ing. B., ktorý zrejme takto postupoval v presvedčení, že je naďalej zastúpený spoločnosťou LAWS, s.r.o., Bratislava.

O trovách odvolacieho konania bude postupom v zmysle § 224 ods. 3 O.s.p. rozhodnuté v novom rozhodnutí vo veci.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.